

**PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w BIAŁYMSTOKU
15-213 Białystok, ul. Mickiewicza 3**

PS-VIII.431.8.2016.KD

**Pan
Alina Muraczewska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Płaskiej
Płaska 53
16-326 Płaska**

Na podstawie art. 186 pkt 3 lit. a tiret 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 575, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

- 1) Katarzyna Dąbrowska - główny specjalista (leg. sł. nr 24/2016),
- 2) Edyta Anna Czarkowska - główny specjalista (leg. sł. nr 20/2016),

w dniu 23 listopada 2016 r. przeprowadzili kontrolę Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej (zwanego dalej: GOPS w Płaskiej, GOPS, Ośrodkiem), w zakresie realizacji zadań własnych gminy, wynikających z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2016 r. do dnia kontroli (upoważnienie do przeprowadzenia kontroli Nr 1/2016, znak PS.I.431.5.23.2016.KD, z dnia 10 listopada 2016 r. wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez p. Andrzeja Kozłowskiego – Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku).

Zgodnie z § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r., poz. 1477) ustalenia dokonane w trakcie kontroli opisuje się w wystąpieniu pokontrolnym.

Wykonywanie zadań przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej w kontrolowanym zakresie ocenia się negatywnie.

Wyjaśnień w trakcie kontroli udzielała p. Alina Muraczewska – Kierownik GOPS w Płaskiej.

Kontrolę wpisano do książki kontroli GOPS w Płaskiej pod pozycją numer 4/2016.

Oceny skontrolowanej działalności dokonano na podstawie następujących ustaleń:

Uchwałą Nr XVI/108/12 Rady Gminy Płaska z dnia 25 września 2012 r. w sprawie *zlecenia realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej został wyznaczony do realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy.

Akta kontroli str. 18

Na dzień kontroli GOPS działa na podstawie § 3 ust. 8 oraz § 4 ust. 2 pkt 2 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej, stanowiącego załącznik do Uchwały Nr VI/42/15 Rady Gminy Płaska z dnia 24 lutego 2015 r. w sprawie *uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej*.

Akta kontroli str. 19-22

Ośrodek, w okresie podlegającym kontroli, pomimo obowiązywania ww. ustawy od 1 stycznia 2012 r., nie realizował zadania własnego gminy, określonego w art. 176 pkt 1 ustawy tj. nie opracował i nie realizował gminnego programu wspierania rodziny.

Kierownik GOPS, w trakcie czynności kontrolnych przedstawił projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 oraz pismo informujące o posiedzeniu Rady Gminy Płaska w dniu 24 listopada br., w sprawie przyjęcia w/w projektu.

Akta kontroli str. 23-28, 32

Projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 zawiera m.in. diagnozę lokalną dotyczącą dysfunkcyjności rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, opracowaną przez GOPS w Płaskiej na dzień 30.06.2016 r. Z diagnozy wynika, że w 32 środowiskach pracownicy socjalni zdiagnozowali bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. W/w rodziny wspierane są przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej. W sytuacji zagrożenia dzieci wychowujących się w w/w rodzinach wskazane jest przydzielenie im asystenta rodziny. Z diagnozy zawartej w Projekcie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2017-2019 wynika, również, że czworo dzieci z terenu gminy Płaska przebywa w rodzinnej pieczy zastępczej.

Akta kontroli str. 26-27

Podczas kontroli stwierdzono, że Ośrodek w Płaskiej, nie prowadził pracy z rodziną biologiczną w przypadku czasowego umieszczenia dzieci poza rodziną. Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że powodem nie realizacji zadania jest brak możliwości nawiązania kontaktu z rodzicami biologicznymi.

Akta kontroli str. 25, 64

Uchwałą Nr XIV/103/16 Rady Gminy Płaska z dnia 25 maja 2016 r. przyjęto ocenę zasobów pomocy społecznej Gminy Płaska za rok 2015, w której ujęto wniosek cyt.: „Niezbędne jest zatrudnienie asystenta rodziny.”

Akta kontroli str. 38-42

W okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej nie zatrudniał asystenta rodziny, a tym samym nie finansował podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny, o czym mowa w art. 176 pkt 4 lit b ustawy.

Z przedłożonej do kontroli dokumentacji wynika, że Kierownik GOPS nie podjął działań w celu zatrudnienia asystenta rodziny pomimo wykazywanych potrzeb.

Akta kontroli str. 26, 36, 38, 48

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, nie zatrudniał asystenta rodziny, a tym samym nie finansował podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny, o czym mowa w art. 176 pkt 4 lit b ustawy.

Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że GOPS w Płaskiej, prowadził pracę z rodziną, polegającą w szczególności na:

- poradnictwie specjalistycznym świadczonym przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej,
- informowaniu o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc m.in. poradnictwo psychologiczne oraz prawne świadczy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie, czynne 2 razy w tygodniu (wtorek, piątek, w godzinach 7.30-15.30) – skorzystała 1 rodzina; pomoc pedagogiczno-psychologiczną w zakresie wydawania opinii świadczy Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Augustowie – skorzystało 7 rodzin.

Z w/w dokumentu wynika, że Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej nie prowadził pracy z rodziną, zgodnie z art. 10 ust. 3 pkt 2, 3, 5.

Akta kontroli str. 64-66

Ośrodek nie realizował zadania określonego w art.176 pkt 3 lit b tj. nie organizował szkoleń i nie tworzył warunków do działania rodzin wspierających. Z wyjaśnień kierownika GOPS wynika, że powodem nierealizowania tego zadania był brak faktycznych potrzeb w środowisku.

Akta kontroli str. 66

Na terenie Gminy Płaska nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego, co zostało potwierdzone w przekazywanym co pół roku Wojewodzie Podlaskiemu w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej. Z wyjaśnień Kierownika

Ośrodek wynika, że dzieci z terenu gminy Płaska korzystają z zajęć pozalekcyjnych organizowanych w Gminnym Ośrodku Kultury w Płaskiej, w świetlicy wiejskiej w Dalnym Lesie, Strzelcowiznie, Mołowistym, Gruszkach, Płaskiej oraz w Gminnej Bibliotece Publicznej w Płaskiej z filią w Gruszkach.

Akta kontroli str. 66

Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że GOPS w Płaskiej rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniał wsparcie, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1-6 oraz z art. 8 ust. 2 ustawy.

Podczas kontroli Kierownik Ośrodka nie przedstawił dokumentacji potwierdzającej działań Ośrodka w kierunku wspierania rodziny.

Akta kontroli str. 56-58

Monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej jest zadaniem własnym gminy, zgodnie z art. 176 pkt 7 ustawy. Z wyjaśnień Kierownika Ośrodka wynika że, pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej, realizowali w/w zadanie. W okresie kontroli prowadzono monitoring jednej rodziny, w której przebywa 4 dzieci.

Akta kontroli str. 64

W okresie objętym kontrolą, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Płaskiej, zgodnie z art. 176 pkt 5 ustawy, współfinansuje pobyt 2 dzieci, umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (1 dziecko przebywa w rodzinie zastępczej spokrewnionej na terenie powiatu augustowskiego, 1 dziecko przebywa w rodzinie zastępczej zawodowej na terenie powiatu augustowskiego).

Akta kontroli str. 56

GOPS, w okresie objętym kontrolą, sporządzał sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywał je Wojewodzie Podlaskiemu, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu CAS, w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 4 grudnia 2012 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2012 r., poz. 1371) oraz rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r., poz. 213), tj. sprawozdanie za okres od 1 stycznia do dnia 30 czerwca 2016 r. zostało przekazane do dnia 31 lipca 2016 r. Dane przekazane w w/w sprawozdaniu są zgodne z danymi udostępnionymi podczas kontroli.

Akta kontroli str. 56

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Kierownik GOPS w Płaskiej nie realizował zadania określonego, w art. 179 ust. 1 ustawy, tj. w terminie do 31 marca każdego roku nie składał Radzie Gminy Płaska rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz nie przedstawiał potrzeb związanych z realizacją tych zadań.

Kierownik GOPS w Płaskiej złożył w dniu 25 maja 2016 r. na XIV sesji zwyczajnej Rady Gminy Płaska sprawozdanie z działalności GOPS w Płaskiej za rok 2015 (dokument nie zawiera daty sporządzenia). W powyższym sprawozdaniu została zawarta informacja, że cyt. „GOPS realizuje ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”. Zapis ten nie odzwierciedla działań podjętych przez Ośrodek w celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w 2015 roku.

Akta kontroli str. 45-50

Wójt Gminy Płaska, w okresie objętym kontrolą, nie sprawował kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną (GOPS w Płaskiej), o której mowa art. 28a ustawy.

Akta kontroli str.54

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nie opracowanie 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny (opracowano projekt programu na lata 2017-2019),
- nie podjęcie działań w kierunku zatrudnienia asystenta rodziny, pomimo stwierdzonych potrzeb,
- nie prowadzenie pracy z rodziną biologiczną, w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną,
- nie składanie Radzie Gminy Płaska sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz nie przedstawienie potrzeb związanych z realizacją tych zadań w terminie do 31 marca każdego roku,
- brak dokumentacji odzwierciedlającej pracę Ośrodka na rzecz wspierania rodziny.

Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Płaskiej. Przyczyną stwierdzonych nieprawidłowości było niewłaściwe stosowanie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi zaleca się:

1. Przestrzeganie zapisów art. 176 pkt 1 ustawy, tj. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcie i pomoc asystenta rodziny, zgodnie z art. 176 pkt. 3 lit. a ustawy.
3. Prowadzenie pracy z rodziną także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną, zgodnie z art. 10 ust. 4 ustawy.
4. Składanie Radzie Gminy Płaska sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawianie potrzeb związanych z realizacją zadań, w terminie do 31 marca każdego roku, zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy.
5. Dokumentowanie działań podejmowanych w celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Na podstawie § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli informuję, że może Pani złożyć zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W przypadku nieskorzystania z powyższego prawa, należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Podlaskiego o sposobie i terminie realizacji zaleceń pokontrolnych.

Dyrektor Wydziału
Polityki Społecznej
/-/
Andrzej Kozłowski

Kontrolerzy:

1. Katarzyna Dąbrowska – główny specjalista -/-
2. Edyta Anna Czarkowska – główny specjalista -/-